

SMARTWIZ

GRADE 10 AFRIKAANS EXAM

MARKS/PUNTE: 80

MARKS/PUNTE	
-------------	--

TIME/TYD: 2 hours

SCHOOL/SKOOL _____

CLASS/KLASS (e.g. 4A) _____

SURNAME/VAN _____

NAME/NAAM _____

Instruksies vir Leerders:

- Lees al die instruksies sorgvuldig deur voordat jy met die eksamen begin.
- Skryf jou naam en leerdernommer duidelik op die antwoordblad/boekie neer.
- Beantwoord al die vrae tensy anders aangedui.
- Wys al jou werk/berekeninge waar van toepassing.
- Skryf netjies en leesbaar.
- Gebruik slegs blou of swart ink. * Moet nie korrektuurvloestof/-band gebruik nie.
- Geen elektroniese toestelle (sakrekenaars, telefone, ens.) word toegelaat tensy uitdruklik toegestaan nie.
- Steek jou hand op as jy vrae het.
- Moet nie met ander leerders gesels tydens die eksamen nie.
- Enige vorm van afskryf sal lei tot diskwalifikasie.

Hierdie toets bestaan uit 8 bladsye, uitgesluit die voorblad.



AFDELING A: LEESBEGRIP (20)

Lees die volgende uittreksel en beantwoord die vrae:

"Digitale leer: Die toekoms van onderwys"

Digitale leer is vinnig aan die toeneem in skole regoor die land. Met tablette, rekenaars en interaktiewe witborde, kry leerders toegang tot 'n wêreld van inligting.

Alhoewel sommige ouers bekommerd is oor die invloed van tegnologie op kinders, is die voordele duidelik: vinniger leer, meer hulpbronne en die vermoë om van oral te leer.

Onderwysers is besig om nuwe vaardighede aan te leer om die tegnologie effektief te gebruik.

1. Wat is digitale leer? (2)

2. Noem drie tegnologiese hulpmiddels wat in skole gebruik word. (3)

3. Waarom is sommige ouers bekommerd oor tegnologie? (2)

4. Wat is twee voordele van digitale leer volgens die teks? (2)

5. Wat doen onderwysers om by te bly met tegnologie? (2)

6. Gee 'n sin wat die woord "interaktiewe" verduidelik. (2)

7. Wat beteken die frase "van oral te leer"? (2)

8. Wat kan die toekoms van onderwys wees volgens die teks? (2)

9. Watter tipe teks is hierdie uittreksel? (1)

10. Skryf 'n gepaste opskrif vir hierdie teks. (2)

AFDELING B: TAALSTRUKTUUR EN -GEBRUIK (20)

Voltooi die sinne met die regte vorm van die werkwoorde in hakies:

1. Die onderwysers _____ (leer) nou hoe om digitale leer te gebruik.

2. Leerders _____ (gebruik) tablette om hul werk te doen.

3. Die tegnologie _____ (maak) leer makliker en vinniger.

4. Die ouers _____ (wees) bekommerd oor die skermtyd van hul kinders.

5. Ons _____ (moet) leer om die tegnologie verstandig te gebruik.

6. Skryf die meervoud van die woord: “hulpmiddel”.

7. Skryf die verkleinwoord van die woord: “rekenaar”.

8. Skryf die sin in die verlede tyd:
“Die onderwyser gebruik die rekenaar elke dag.”

9. Maak die volgende sin negatief:
“Leerders gebruik digitale hulpmiddels.”

10. Verduidelik die betekenis van die woord “toeneem”.

AFDELING C: POËSIE (10)

Lees die volgende gedig en beantwoord die vrae:

“Tegnologie”

Skerm lig op in die donker nag,
Woorde vlieg oor die lug so sag.
In ‘n wêreld van kodes en lig,
Leer ons vinnig, maak ons reg vir die stryd.

Maar soms verlang ek na stilte en rustigheid,
‘n Oomblik weg van die elektroniese geluid.



1. Watter beeld kry jy van tegnologie uit die eerste strofe? (2)

2. Wat beteken “Woorde vlieg oor die lug so sag”? (2)

3. Wat is die tema van die gedig? (2)

4. Haal ‘n voorbeeld van ‘n metafoor aan uit die gedig. (2)

5. Wat verlang die spreker in die laaste twee reëls? (2)

AFDELING D: SKRYFWERK (30)

Kies EEN van die volgende opdragte en skryf ongeveer 120-140 woorde:

1. Skryf 'n brief aan jou skoolhoof waarin jy jou mening gee oor die gebruik van tegnologie in die klas.
2. Skryf 'n kort opstel oor die voor- en nadele van tegnologie in die lewe van jong mense.

Skryf jou antwoord op die lyne hieronder:

TOTAAL : 80

MEMO

AFDELING A: LEESBEGRIP (20)

1. Digitale leer is leer met behulp van tegnologie soos rekenaars en tablette. (2)
2. Tablet, rekenaar, interaktiewe witbord (3)
3. Hulle is bekommerd oor die invloed van tegnologie op kinders (bv. skermtyd, afleiding). (2)
4. Vinniger leer; meer hulpbronne; kan van oral leer. (2)
5. Hulle leer nuwe vaardighede om tegnologie effektief te gebruik. (2)
6. 'Interaktiewe' beteken dat iets reageer of dat gebruikers kan deelneem. (2)
7. Dit beteken dat jy kan leer waar jy ook al is – dit is nie beperk tot een plek nie. (2)
8. Die toekoms van onderwys is digitaal en tegnologies gevorderd. (2)
9. Dit is 'n inligtingstekst / nuusartikel / verslag. (1)
10. Byvoorbeeld: "Die toekoms van digitale leer" / "Digitale leer in skole" (2)

AFDELING B: TAALSTRUKTUUR EN -GEBRUIK (20)

1. leer (Die sin is teenwoordige tyd, dus: "leer" is korrek)
2. gebruik
3. maak
4. is
5. moet
6. hulpmiddels
7. rekenaartjie
8. Die onderwyser het die rekenaar elke dag gebruik.
9. Leerders gebruik nie digitale hulpmiddels nie.
10. "Toeneem" beteken om meer of groter te word. (bv. groei, styg)

AFDELING C: POËSIE (10)

1. Tegnologie word as liggies en sag beskryf, iets wat helder en kalm is in die donker (2)
2. Dit beteken dat woorde vinnig en stil oor die lug beweeg – moontlik na ander mense toe via tegnologie. (2)
3. Die tema is tegnologie en hoe dit deel van ons lewe is, maar ook die behoefte aan rus. (2)
4. "Woorde vlieg oor die lug" is 'n metafoor omdat woorde nie regtig kan vlieg nie. (2)
5. Die spreker verlang na stilte en rus weg van die elektroniese geluide van tegnologie. (2)

AFDELING D: SKRYFWERK (30)

- **Taalgebruik en grammatika (10):** Spelling, leestekens, sinstruktuur moet korrek wees.
- **Inhoud en samehang (10):** Antwoord moet by die onderwerp bly, idees moet logies vloei.

- **Struktuur en formaat (10):** Brief- of opstelstruktuur moet duidelik wees, paragrawe moet gebruik word.

Vir kreatiewe skryfwerk is daar verskeie moontlike goeie antwoorde, maar dit moet relevant, verstaanbaar en korrek wees.

TOTAAL : 80

